

Klare stemmer på jordvernkonferanse: – Jordbruksmiljøet er viktigere enn ny veg

– Det er viktigere å beholde det levende jordbruksmiljøet vi har her i Batnfjord enn å få bygd ny E39 gjennom bygda.

Fikk mange innspill: Leder i stortingets transportkomité, Sigbjørn Gjelsvik og stortingsrepresentant Geir Inge Lien fikk nok en gang klar beskjed om at kun en trasé med lang tunnel på parsellen Astad-Bjerkaset er godt nok. Her sammen med Kristin Sørheim som ledet konferansen. FOTO: SIGMUND TJELLE

Sigmund Tjelle, ROMSDALS BUDSTIKKE, 3.1.2024

Meldingene var mange og klare under tirsdagens jordvernkonferanse i regi av Jordvern i Møre og Romsdal i samarbeid med Gjemnes bondelag og Gjemnes kommune.

Bakgrunnen for konferansen var å fremme forståelsen av jordvern generelt med et spesielt fokus på det pågående utredningsarbeidet for ny trasé for E39 mellom Astad og Bjerkaset. Arrangørene hadde fått på plass gode innledere der mange sterke stemmer understreket viktigheten av å ta hensyn til jordvernet. Christian Anton Smedshaug fra Agri Analyse understreket blant annet jordvernets betydning for beredskapen. Han viste til at jordas befolkning kommer til å øke fra vel 8 milliarder i dag til 9,7 milliarder i 2050.

Landbruket vil merke klimaendringene for fullt fra 2030. Behovet for god matberedskap blir viktigere framover.

Lars Lyche og Edvard Bjerkeset er skjønt enige om at det vil gå med langt mer matjord i forbindelse med vegbyggingen enn det Statens vegvesen legger til grunn. **FOTO: SIGMUND TJELLE**

Lars Lyche i Gjemnes bondelag, ordfører Knut Sjømæling og ikke minst Øystein Solli fulgte opp.

Solli er leder for Jordvern Møre og Romsdal. Han er også bonde og grunneier i området der det pågår ferdiggjøring av ny E39 på strekningen Lønset-Hjelset. Han er langt fra fornøyd med alle valg som er tatt der. Han viste blant annet til stor avrenning av den fineste matjorda som er lagt til side for seinere bruk. Parsellen skulle egentlig stått ferdig til jul. Nå er målet å sette trafikk på nyvegen til sommeren.

Lien lover å kjempe

Leder for stortingets transportkomité, Sigbjørn Gjelsvik og stortingsrepresentant Geir Inge Lien fikk med seg mange innspill. Det meste var kjent for de fra før. De lovte begge å ta med seg de mange sterke kravene om tunnel videre opp i systemet. Som komitéleder var Gjelsvik forsiktig med å komme med klare lovnader. Geir Inge Lien mente det var enklere for han som ikke er komitéleder å være klarere i sine lovnader.

– Jeg og Jenny Klinge har tidligere vært på befaring og har sett på arealene som blir berørt. Vi i Senterpartiet vil lytte til folks ønsker. Vi skal kjempe knallhardt for interessene til Nordmøre og ikke minst for bøndene i Gjemnes.

Lite å spare

Prosjektleder Halgeir Brudeseth i Statens vegvesen viste innledningsvis til eksempler på hvordan etaten har tatt hensyn til jordvern i planlegging og gjennomføring under andre vegutbygginger i fylket. Han understreket at de er pålagt å utrede det billigste alternativet for parsellen i Batnfjord. En av forutsetningen er at vegen skal ha fartsgrense på 90 km/t.

Styremedlem Sissel Hansen i Jordvern Møre og Romsdal lurte på om det er noe å spare arealmessig ved lavere fartsgrense. Brudeseth kvitterte ut med at det er svært lite, om noe, å spare på å bygge veg for lavere fartsgrense.

I debatten kom det ellers fram at det er minimalt å spare på kjøretida mellom Kristiansund og Molde med ny E39 gjennom Batnfjord på plass. Ordfører Knut Sjømæling antydte halvannet til to minutt. Det er en kjent sak at Gjemnes kommune ikke akkurat har ropt hurra og etterspurt den nye vegen som legges utenom sentrum.

Bakgrunnen for nyvegen er som kjent avgjørelsen om å bygge nytt fellessjukehus på Hjelset.

– Da kom det kom mer eller mindre et krav fra lenger nord i fylket (les Kristiansund) om at de ville ha raskeste veg til sjukehuset med veg utenom Batnfjord sentrum, sa Sjømæling.

Det er tidligere anslått at kostnadene med å bygge veg i dagen vil komme på rundt 1,3 milliarder 2022-kroner. Skal det unisone ønsket om å legge deler av parsellen i en 1340 meter lang fjelltunnel innfris, vil kostnadene lett øke med rundt 300 millioner kroner. Det er disse to alternativene det nå jobbes videre med. Det er ikke ventet at det bevilges penger til utbyggingen før i 2026.

Oppsummering: Fornøyde paneldeltakerne samlet for å oppsummere konferansen. Fra venstre Sigbjørn Gjelsvik, Geir Inge Lien, Knut Sjømæling, Lars Lycke, Øystein Solli, Christian Anton Smedshaug og Halgeir Brudeseth. FOTO: SIGMUND TJELLE

Har tatt i for lite

Sjøl om utgangspunktet for mye av debatten var ny E39 Astad-Bjerkeset, fikk mange uttrykt sin generelle bekymring over stadige eksempler på at jordvernet svekkes. Både nasjonalt og internasjonalt.

Flere av dem som tok ordet mener vegvesenet har tatt altfor lite i når det gjelder anslag over dyrka mark som vil gå tapt eller bli forringet med ny veg fra Astad til Bjerkeset.

Frykter for landbruksmiljøet

Lars Lycke i det lokale bondelaget frykter for det sterke landbruksmiljøet i Batnfjord når deler av den beste dyrkajorda går med.

– Vi er ei av de viktigste landbruksbygdene i fylket med mange aktive utøvere. Jeg er bekymret for at en nedbygging av dyrkajorda skal ødelegge dette viktige miljøet. Dyregod er kanskje det viktigste vi bidrar med. Dyregod-dagene hadde ikke vært mulig uten det sterke landbruksmiljøet. Dette er verdier som settes i spill om landbruket svekkes. Om jord blir borte blir det mer transport. Jorda må ligge der den er. Flytting av matjord og nydyrking blir ikke det samme. Holdningen om at det bare er å finne seg annen jord holder ikke. Forsvinner jorda, forsvinner også bøndene, sa Lycke.

Han fikk full støtte av blant andre Mikal Skodjereite, som presenterte seg som pensjonert bonde, men som likevel holder det gående.

– Det er viktigere med jordvern enn med ny veg, fastslo Skjodjereite.

Konferansen ble ledet av tidligere leder i samferdselsutvalget i Møre og Romsdal, Kristin Sørheim med assistanse fra Atle Frantsen i fylkesbondelaget.

Publisert: onsdag 3. januar 2024 kl. 08:50 **Oppdatert:** 2 timer siden